

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
pol leta 4 „ — „
četrtek „ 2 „ 20 „

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
pol leta 5 „ — „
četrtek „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaila:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

Narodni boj in republika na Francoskem.

Udarec za udarcem dobiva francoska vojska, francoska dežela. Z nepričakovano, neupano, strašno srečo zmaguje nemško t. j. prusko orožje. Premalo pripravljen in brez poznanja nasprotnika se je vrigel trinog francoskega naroda v boj s sosedom, in spravi francosko domovino v sramoto in na rob pogubnega brezdnja, tako da nihče ne vidi kaj bode iz tega. Hrabra, pa slabo vojena francoska armada je tepena, njen duh potrta, ona v dva kosa razkrojena, in glavni del zajet pri Metz ter odrezan od Pariza. Nemci, pijani svojih zmag, že računijo: „Z gotovostjo se zdaj lahko že naprej določi, kako bode vojska izšla. Francoska bode morala mir narediti s tacimi pogoji, ktere bode Nemška (Prusija) hotela“ („Presse.“) Računijo tako: Bazaine s svojo armado je zajet. 200.000 mož je dovolj proti njemu, da se geniti ne more. Druzih 400.000 mož marsira proti Parizu, ki se s hitro skupajzgrabljenimi bramborci, ki vojske vajeni niso, proti izkušnim, zmagnanim Prusom dolgo braniti ne more. Potem bode Francoska ponižana, bode plačala na tisoče milijonov Prusom za vojne stroške in bode morala dati svojo deželo ob meji za Elsas in Lotringen porezati, ki postane zopet nemški. — Ali bode tako zgodilo se ali drugače, kdo bi se predznil ugibati danes, ko nam čez dan telegraf prinese lahko najnepričakovanejša od tega, kar želimo in ugibljemo. Eno le se zdi gotovo: Napoleonovega cesarovanja je konec!

Politikar, kterege mnenje smo že večkrat v našem listu citirali, Warrens, v svojem tedniku pod naslovom ki smo ga temu članku tudi mi na čelo postavili, tako-le o položju na Francoskem piše:

„Prevalilo se je na Francoskem strašno; najstrašnejša prevalitev, ki more ktero deželo zadeti. Sovražna armada žuga državo uničiti ali vsaj dele od nje odkloniti. Notranja revolucija tako izgubi strahovitosti, ktere je prej imela na sebi. Obračajo se k nji kakor k pomoči v sili. Vsak vidi le sovražnika v deželi in to pokriva revolucijo, ki se tiho v senci vrši. Že se cesar ne imenuje več, in cesarstvo ni več obstoječa državna oblika. Še nekoliko dni in republika, ki dejansko že obstoji, bode dobila krst in ime. Ta beseda pa bode imela in dala staro čarobnost. Zdaj o b novi republiki se bode francoski narod spominjal, da je bilo ravno tisto (nemško) ljudstvo ob republiki pred 78 leti od ene pesti slabo oblečenih, slabo hranjenih Francozov iz dežele izpodeno. Splošno ustanje, občna narodna vojska, boste se imenovali kmalu za edino rešitev države, ktera neče sramotnega miru in neče poginiti. Francoska družba je v viših krogih spačena; ali spačenost viših krogov ni spačenost naroda. Ako je v zadnjem še domoljubnost, ako se smrti menj boji nego sramote... bode Evropa videla prikazen, kakoršne ni bilo od nemških osvoboditeljskih vojsk. Bilo bi slavno gledati, ako pokaže velik narod, da je močnejši nego velika vojska.

Od 1866. leta ena država raste, ki se ne da v svoji gospodoželjnosti krotiti z glasom ljudstva, ktero mora sinove v bojišče pošiljati. Prvi Napoleon ni bil bolj samozapoveden v vprašanjih, ki zadevajo mir in vojno, nego je pruski Vilhelm. Zgodovina uči, da se samovladar, ki z vojno dobiva tuje dežele, nikdar ne zadovolji dokler je v sreči. Ako se začne velika oblastja

od kake skupne države cepiti, bode se izgled strašno hitro posnemal. Vojna sreča je pa spremenljiva, zmagalec je lahko čez deset let zmaganeč. Po tistem načelu, po kterem Prusija denes Elsas in Lotringen proti volji teh dežel odtrga, odtrga se njej lahko l. 1880 leva (zdaj nemška) obala Rena. Tako bode večni nemir.

Ako francoski narod po pobitju Bazaine-a onemogel pade na tla, in bode zmagovalec s silo ž njim ravnal, imela bo Evropa kratko časa tišino utrujenosti in onemoglosti, za tem pak krvave vojske. Ako pa se francoski narod vzdigne k zadnjemu obupnemu boju, ako stori to za domovino, kar so Rusi l. 1812 za svojo storili, bode se videlo, da srečna vojska tudi za zmagalca nima dobička.“

Tako Warrens. — Mi bi iz srca želeli, da bi francoski narod, otrsivši se svoje móre in pijavke Napoleona, Nemcem tak poduk dal. Kajti že zdaj slišimo vpitje, da je pruska zmaga, tudi zmaga avstrijskega nemštva — proti nam.

Rusija, francosko-pruska vojna in bodočnost.

Iz Peterburga. [Izv. dop.]

Vesti, ki prihajajo iz francosko-nemškega bojišča so pri nas obče mnenje zoper Prusijo le še bolj spodbudile. Neodvisni naši listi to mnenje, kar je mogoče, podpirajo. „Birževija Vjedomosti“ pravijo, da mora Rusija zdaj porabiti, da ustavi enkrat za vselej nemški napuh in nemško razširjevanje. Posebno spominja ta časnik „mlade in lehkoverne slavjanske narode“, da naj se čuvajo nemške požrešnosti. Na dalje pripoveduje ta list, in ž njim tudi „Golos“, in „Moskovskija Vjedomosti“, da je leta 1849. nemški poslanec Eisenmann v frankfurtskem zboru zahteval: „naj Nemška osvobodi Elsas Francozov in baltiško primorje Rusov“, čeravno v tako imenovanih nemških deželah v tem primorju ni več Nemcev, nego desetina vseh stanovnikov. V baltiskem primorju so samo plemiči in meščani Nemci, a po mestih je že tudi veliko Rusov, posebno kupcev in rokodelcev. Ne Rusov, ampak Nemcev je treba osvoboditi te dežele.

Kar je pred dvajsetimi leti Eisenmann govoril, je menda sedanja pruska vlada za svojo nalogo postavila si, kajti že pred dvema letoma so južnonemški poslanci za svojo dolžnost imeli, na Mitnem nemškem zboru (Zollparlament) vlado vprašati: ali zares misli Eisenmann-ov nasvet uresničiti? Prvosednik Simson na to odgovarja, da Prusija nikakor ne misli Elsas prisvojiti si, o baltiskem primorju pa je molčal. Naš vojniški časopis „Vojniški Sbornik“ temu pristavlja, da je o sedanjih vojniških budžetih pruskih pod imenom „za utvrdenje trdnjav“ naj več novcev za zapadne trdnjave namenjenih bilo, za leto 1871 pa jih je naj več namenjenih za izhodnje trdnjave, namreč za trdnjave na naši meji. To je očitni dokaz, kakšne namene ima pruska vlada glede Rusije in s čem nam misli povrniti našo prijaznost. Toda, naj si bodo pruski nameni proti nam kakoršni koli, dokler Napoleon III. na čelu Francozke stoji, mora pri vseh evropskih prekucijah geslo naše zvnanje politike biti: neutralnost. Sicer vse kaže, da ne bo dolgo, da si boste Rusija in Prusija v lase skočili, naj si bode car Aleksander še tako vnet za svojega strijca, kralja Viljema.

Mi celo menimo, da bi se to moglo popred zgoditi, nego se sploh misli. Ako Francozi Napoleona za-

podé, kar se nam skoraj gotovo zdi, naj si že sedanja vojska izpade kakor hoče, je zveza med Rusijo in Francozko z ene, in med Prusijo in Magjarsko edini politični položaj, ki si ga moremo misliti. Francozka odslej ne bo več toliko veljala, kakor dozdaj, zato bode pa skromnejša in se bo obnašala proti drugim državam le tako, kakor ji velevala njena dejanstvena moč, ne pa, kakor je ravnal Napoleon III., ki je v svoji domišljnji vsemogočnosti menil, da tudi brez zanesljivih zaveznikov vse zamore. On je le pri takih državah zvez iskal, ki so pred njim trepetale, namreč pri Avstriji in Italiji, ki ne stojite na trdnih lastnih nogah, ampak kile „zavoljo potrebe“ životariti, o kterih se ne ve, koja manj velja. Kaj take zveze veljajo zdaj, menda že sam, bridko spoznava.

Grof Andrassy, ki je v svoji predrznosti že mislil s svojimi honvedi in s francosko pomočjo na Rusijo udariti, zdaj ko je Napoleonu sreča hrbet pokazala, Bismarku uklanja se, ponuja mu magjarsko prijaznost in zvezo. Mi ne dvomimo, da bode v tem prizadevanji zmagal. Bismarku bode ponudil celo Cislajtanijsko, sebi pa Rumunijo, Srbsko in Bosnijo izgovoril. S tem nastopi čas, da se Ruska odpove nemške prijaznosti, h kateri jo nobeden drugi ni prisilil, nego Napoleon III. sam, kajti, kakor sem Vam pripovedoval v zadnjem dopisu, si je knez Gorčakov več let prizadeval, da bi napravil zvezo med Rusijo in Francosko, in še le, ko se je trdno prepričal, da Napoleonu III. družega ni mاری, nego našo vlado za nos voditi in o pravem času celo izdati, kar se je o priliki zadnjega poljskega punta očitno pokazalo, je Gorčakov to misel popolnoma opustil, kar je nemška stranka pri našem dvoru porabila, da poda roko Prusiji. Prusko-magjarska zveza bo imela tudi ta nasledek, da se bosti Rusija in Francoska glede pogojev njihove zveze lahko porazumeli, posebno pa ta, da bo Rusija zastavo slovansko bolj očitno razprostrla in, opiraje se na slovanstvo, slovansko vzajemnost uresničiti si prizadevala. Dolžnost vseh slovanskih narodov pa bode odslej, da poprimejo brez ovinkov in brez dolgega premisleka za prapor slovanski. Kader pride do tega, onda se bo moglo reči, da se zares počno reševati velika evropska pitanja, da se Evropa izkoplje iz lažnjivega političnega stanja, v katero jo je postavil zapadni fevdalizem. To je jedro tega, kar mislijo naši politikarji, kar trdijo neodvisni naši časniki, kar želi naše obče mnenje, inteligencija v naši vojski in jako velika stranka pri dvoru, na koje čelu stojita veliki knez Konstantin in cesarjevič naslednik Aleksander Aleksandrovič. Ta stranka se sicer ne veseli nemških zmag, ki so na videz tudi Rusiji neprilicne in neugodne. To pa vendar vsak prizna, da imajo za Francoze in za nas to neprecenljivo dobroto, da bodo spredkopale prestol Napoleonov.

Iz deželnih zborov.

Razen českega in dalmatinskega (ki se odpre 25.) so bili deželni zbori odprti 20. avgusta. Cesarjevo poročilo je vsem enako, le male spremembe so vtaknene ali odbite, kakor n. pr. galiskemu zboru obeta, da bodo njegove tirjatve po avtonomiji kolikor mogoče uslišane, pri Tirolcih so sklicuje na „vselej zvesto tirolsko“ domoljubje. Vsem deželnim zborom nasproti povdarja pa cesarjevo poročilo imenitne dogodke, ki se zdaj vrše. „Če tudi čakajo v znostranjih zadevah važna vprašanja rešitve, in

ima naša vlada nálog ta različna mnenja na ustavnih tleh zravnavati", vendar, pravi cesarjevo poročilo, naj bi deželni zbori gledali na to, kar je skupnega, kar državi daje veljavo in moč, torej se zahteva od deželnih zborov samó: naj volijo brž poslance v državni zbor.

Deželni zbor kranjski.

1. (seja 20. avg.) [Izv. dop.] Bilo je pri odpiranju deželnega zbora nazočih 29 poslancev. Drugi niso bili še došli, nekatere smo videli že takoj popoldne. Škof Vidmar se pa menda misli tudi letos svojim državljan-skim dolžnostim odtegovati kakor prejšnje sesije, ker ga tudi ni bilo.

Deželni glavar in predsednik Wurzbach ogovori zbrane poslance po stari obrabljeni navadi proseč za prizanašanje in pomaganje ter zakliče „hoch“ cesarju, zbornica soglaša z „živio“, „slava“ in „hoch“. — Za tem se spominja predsednik dr. Tomana, katerega ni več v zboru, ni več med nami! Videlo se je, kako osebno spoštovanje in ljubezen je Toman tudi med nasprotniki imel, spominjevanje nanj je bilo vidno tudi pri nasprotnikih srčno. Za predsednikom se je spominjal v kratkem govoru Tomana tudi dr. Bleiweis ter je bil sprejet njegov nasvet naj se iz zbornice pošlje deputacija treh udov k udovi ranjcega poročat o so-čutji, katerega ima zbornica in cela dežela.

Deželni predsednik bere potem cesarjevo poročilo v domačem in nemškem jeziku. — To poročilo se da v tisk in se ima izročiti posebnemu odboru, ki bode poročal in svoje nasvete storil.

V ponedeljek 22. avg. je druga seja.

Kakor čujemo se bode — kakor že prej povedano — zaradi mnogih nepravilnosti ovrгла volitev Gavstra. Murnik ima večino opravičenih glasov, torej takoj nastopi brez nove volitve. Volitev Konrada v Idriji bode najbrž tudi ovržena, in volilo se bode v drugič. (Glej telegram.)

Deželni zbor štajerski.

(1. seja 20. avgusta). [Izv. dop.] Če je že imenovanje Kaiserfelda in zastopanje vlade po nepoznanem namestniku Kübecku kazalo, da v višjih krogih še dolgo ne vedó, kaj hoté in kaj jim je storiti deželi in državi na korist, kazala nam je prva seja res žalostno sliko avstrijskega parlamentarizma. G. Kübeck se je delal jako pohlevnega; vse si je štel v čast: da je smel prvokrat govoriti v zeleni zbornici štirski, da bode smel koristi dežele varovati, da sme predstavljati g. M. Kaiserfelda za deželnega glavarja. G. Kübeck je v svojem prvem govoru že pokazal, da dežele celo nič ne pozna, kajti rekel je, da bode imenovanje Kaiserfeldovo v vsej deželi zbudilo nerazdeljeno veselje, dasi ravno tega veselja ne deli niti vladna, niti konservativna, naj manj pa narodna stranka. G. Kaiserfeld je v svojem govoru, katerega je imel pisanega pred seboj, in v katerem je tudi dvakrat pošteno obtičal, moral g. namestniku oporeči, kajti konstatiral je, da ima v deželi več strogo ločenih strank, ki si sovražno stojé nasproti. S tako hripavim glasom in s tako malim prepričanjem pa tudi g. Kaiserfelda še nismo slišali govoriti, kakor 20. avgusta. Tudi ni vedel kaj povedati. Da mora Avstrija ostati neutralna, to je že davno izreklo pol. društvo v Mariboru in Brežicah. Izmed protislovij tega avstrijskega Jeremija naj le povdarimo to, da je Kaiserfeld na eni strani trdil, da postava deželnemu zboru odpira široko delovanje na polji samouprave, gospodarske, deželne in lokalne samouprave, da je pa komaj dve minuti kasneje tirjal, da se deželni zbor ne sme v vsej meri posluževati teh ustavnih pravic, da je deželnemu zboru doba delovanja prekratka, mnogo prekratka za deželne želje in za rešenje onih nálog, ki morajo biti rešene. Zarad ustave tedaj zopet ne bomo smeli uživati svojih ustavnih dolžnosti. Kaiserfeldov govor je bil jako hladno sprejet. Še mnogo bolj pa cesarjevo sporočilo! Med Kaiserfeldovim govorom se je še slišal sem ter tje kak „bravo“, med in po cesarjevim govoru je ostalo v zbornici vse tiho, nihče se ni oglašil.

Slovencev ni nihče omenjal, kakor da bi nas ne

bilo v deželi. Ni ga zastopnika našega niti pri vladi, niti v predsedništvu, niti prijazne ali sovražne besede nimajo za nas. Pol uradna „Presse“ nam je že tudi povedala da hoče vlada zopet enkrat na dnevni red iti preko Slovencev in Čehov. To se je pokazalo, ko so se šli slovenski poslanci, 6 mož, predstavljat deželnemu glavarju. Izrekli so željo, naj bi g. Kübeck se konečno enkrat oziral na tolikokrat in tako odločno izrečene želje slovenskega ljudstva. G. Kübeck je na to odgovoril, da Slovenci preveč tirjajo in da vlada ločenja dežel in združenja Slovencev nikdar ne bode dovolila. Eden naših poslancev je pri tej priliki izrekel, da bi bila ideja zedinjene Slovenije gotovo najvažnejša v onem potrebnem slučaju, ko bi se država preustrojala na federativni podlagi in bi se snovale deželne grupe, da pa naši poslanci tudi že zdaj od g. namestnika pričakujejo, da se bode spoštoval §. 19 drž. osnovnih postav, ki se je do zdaj v šoli in v uradu popolnoma preziral in stal samo na papirji. G. Kübeck ni na to odgovoril nobene besede, priklonil se je, in slov. deputacija je bila milostljivo odpuščena, kar je toliko pomenjalo kakor: V tej zadevi nečem in ne morem nič storiti za vas; pustite me v miru, za me vsa stvar nima nobene vrednosti. Mi vemo, da vlada neče nobenega ozira jemati na opravičene slovenske tirjatve, vendar mora opravičena nevolja popasti vsacega človeka, ako je g. Kübeck ob pol dvanajsti uri v zbornici še trdil, „da vsako pomanjkljivo spoštovanje postave, naj že izhaja od katere koli strani, škoduje splošnim koristim in da podkopuje ustavno državno življenje — in da ob dvanajsturi ni imel družega kakor ošaben birokratičen poklon, ko so naši poslanci izrekli željo, naj bi se v prihodnje spoštovale postave, ki se dozdaj ne spoštujejo, najmanj spoštujejo v uradnih krogih — kar je po Kübeckovem priznanji škodljivo splošnim koristim in podkopuje ustavno državno življenje. Iz tega Kübeckovega poklona se je videlo, da so besede o pospeševanju občnih koristi v njegovih ustih — lažnjiva fraza, in da se bode morala vlada hitro ozreti po drugih svojih zastopnikih, ako bode hotela — vredno zastopana biti pred deželo.

Prihodnja seja v ponedeljek. Dnevni red jako obširen, obsega samo opravilne zadeve.

Deželni zbor goriški

je imel 20. avgusta dve seji. Eno zjutraj, ki je nevažna, ker enaka onim družih zborov: ogovor prvosednika, branje cesarjevega poročila v slovenskem in italijanskem jeziku ter drugim enak poziv „brez odloga voliti v državni zbor, da bode (cesarju) mogoče okolo sebe zbrati zakonite zastopnike monarhije, katerih ustavno sodelovanje se kaže silno potrebno.“ — Druga seja je bila zvečer istega dne. O tej nismo dobili še pismenega poročila. Vladni telegram o tej seji se glasi: „V denišnji večerni seji nasvet, naj dež. zbor na cesarjevo poročilo z adreso odgovori, nij bil sprejet, temuž skleneno je bilo volitev poslancev za državni zbor na dnevni red za eno prihodnjih sej postaviti. Potem so bila potrjevanja volitev (verifikacije) na vrsti.“ Pojasnila in obširnejšega poročila pričakujemo.

Kranjske gimnazije pa národna ravnopravnost, vladna pristranost pa nemškutarske namere.

La statistique est aussi la science raisonnée de faits.

(Dalje.)

Ko bi po mojem bilo, bi tudi latinščini ure nekoliko skrčil. Ob enem bi našim jezikoslovcem ukazal, da naj stara jezika malo manj suhoparno podučujejo, pa bodo pri mladini v krajše a času ravno toliko ali pa celo še več opravili. Dobro se še spominjam, koliko so nas z latinščino pitali; v osmi razred pridemo in dve tretjini dela preskušnje zrelosti. Mnogo součencev ni znalo jasnega in tako lahkega Cezarja predstavljati. Tu mi na misel pridejo besede Fr. Kresselna, katerega je Marija Terezija zarad mnogih zaslug poklicala v državno svetovalstvo. Ta jako učeni in izvedeni mož je rekel v državnem svetovalstvu (1772): „Vsak dan jako

obžalujem onih osem let, ki sem jih v šoli zgubil. Kljub mnogih ur latinščini odločenih se je nisem toliko naučil, da bi Kornelija Nepota dobro razumel.“

Omenjeni stavki nimajo nikakor tega pomena, da bi starima jezika odrekal vpliv na izobraženje. Hotel sem le reči, da se človek brez dolgočasnega in jako mudnega grškega in latinskega prežvekanja tudi lahko izobrazi — in še dosti lažje in hitreje. Beranger ni znal latinski in vendar je postal prvi narodni pesnik francoski — rekel bi, da Evropa v tem krogu nima le jednega njemu nasproti staviti. Angleški Shakespeare ni znal niti grški niti latinski in vendar je postal na svojem polji dosedaj nedosegljiv velikan. Lafontain tudi ni znal grški in Napoleon I. niti grški niti latinski. Slednji tudi zna, da so se n. p. „Pascal, Descartes, Haller, Galilej, Buffon, (Humbolt) pečali le z naravoslovskimi predmeti in preiskavami in vendar so izgledni pisatelji francoski, italijanski, nemški.

V Kranji nam je potreba realne višje gimnazije. C. k. vlada bo precej rekla deželnemu zboru: ustanovite si jo. Res sramotno je za c. k. vlado, da se je že pri ustanovitvi kranjske niže gimnazije tako beraško ponašala, s Kranjci se je pogajala in jih pritiskala, dokler malo mestice ni sklenilo one pogodbe od 25. junija 1861. Kdo se ne spominja enakega postopanja c. k. vlade pri popolnjenji novomeške 6razredne gimnazije. In vendar se zastopniki taiste c. k. vlade pri vsakej priliki zlasti pa pred volitvami za deželni zbor vedno hvalijo s svojo skrbljivostjo za ljudstvo in deželo. Kako je svobodoljubni nemški Schmerling pri enaki priliki postopal z očetji franciskani, očitno priča shranjeni ministerski razglas od 15. julija 1863, št. 8674 (C. U.) „Če ne morete sami zdržati 8razredne šole, pa prihodnje leto naj bo samo 4-razredna!“ Država za Slovence nima denarjev, bil bi še jaz pristavil.

Koliko pa vlada stori za našo deželo gledé na srednje šole. Kranjska niža gimnazija pač malo stane. Hiša je mestna; mesto skrbi za njeno vzdrževanje in za kurjavo. Pet ali 6 učiteljev plačuje vlada in preskrbi potrebna učila; za to pa je mesto sprva moralo plačati 600 goldinarjev.

Za novomeško gimnazijo c. k. vlada skoraj nič ne potrosi. Učiteljem daje po 50 gld. na leto, ravnatelju pa 100. Račun je lahek in kratek. Zadnje leto n. pr. je bilo 11 učiteljev pa 1 ravnatelj: tedaj 620 gld. za vso gimnazijo! Ali č. franciskani od vlade dobe še kak drugi mali privrček mi je neznano. Šolski načezek tako malo znaša. O šolnini tu nič ne omenim. To pa dobro vem, da so novomeški franciskani našej vladi velik trn v peti. Drugače bi jim bila na njihovo prošnjo vsaj nekoliko pripomogla. Pravično bilo bi tudi to, če je taista c. k. vlada n. pr. jezuitom v Feldkirhu (Predarlskem) dajala leto za letom po 14.224, rečem: štirnajst tisoč dvesto dvajset in štiri goldinarjev. Pri vsem tem so očetje jezuitje očitno izrekli, da v njihovi šoli so oni sami gospodarji. Po omenjenem Beksovem listu in vsled posebne pogodbe se zavitarji niso menili niti za občni šolski načrt, niti za šolske nadzornike, niti za preskušnjo dotičnih učiteljev. Od naših hrabrih franciskanov se pa vse zahteva. Kaka razlika! In vendar so v 12 letih dobili

jezuiti v Feldkirhu 12 × 14.224 gl. t. j. 170.688 gld franciskani v Novem. 12 × 650 „ „ „ 7.800 „

Slavni naši franciskani so tedaj v 12terih letih dobili komaj polovico od tega, kar je c. k. blagajnica samo na eno leto jezuitom plačevala!

Pa kaj bomo tožili, saj je onih 170.688 goldinarjev prišlo na dobro mali množici predarlskih Nemcev (104.000) po velikonemški ideji, katero so očetje jezuitje v njihovi gimnaziji kot v konviktu Avstriji širiti pomagali!

Stroškov ljubljanske gimnazije ne bom posebno prešteval; gotovo so še dosti (vsaj za eno četrtino) manjši kot oni dunajske akademične naj že zastran učiteljske plače gledamo na staro ali novo (9. apr. 1870) postavo, (ravnatelj akademične gimn. je imel 2310 gld. plače pa stanovanje, v Terezijanumu celo 2625 gld!) Ali potem ni popolnoma naravno in pravično, da vlada na državne stroške v Kranji napravi re-

alno višo gimnazijo. Koliko let pobira od nas prevelike davke in to vse le na dobro drugim krajem; drugim deželam, drugim narodom. Tudi hišo ima vlada sama napraviti ali sezidati. C. k. vlada je na Dunaji za akademično gimnazijo, ki je v lastni stari hiši nekaj pretemnih soban imela, sezidala velikansko palačo v dragi pa v mnogih stvarih nepripravni gotiški stavbi, ki gotovo dosti več velja, kakor bi na Kranjskem veljale tri posebne hiše za gimnazije postavljene; ena v Ljubljani, ena v Novem mestu pa ena v Kranji. Ali mi je treba še na Brno pokazati, kjer je c. k. vlada na državne stroške sezidala krasne hiše za nemški gimnazij, za realko, za tehniko — nasproti pa za česko gimnazijo nič storila ni? Kako je v Opavi? Tudi v Feldkirhu je c. k. vlada sezidala jezuitom novo hišo. Pa dosti o tem.

Zakaj bi c. kr. vlada za naše prenapolnene ljubljanske šole ne ustanovila v Kranji na svoje stroške posebne realne više gimnazije, če je na Dunaji letos ustanovila eno tako gimnazijo in prihodnje šolsko leto bo že eno drugo odprla. In vendar je na Dunaji že popred bilo 6 gimnazij: 4 državne pa 2 realni mestni. Dunaj bo prihodnje leto imel 8 gimnazij: 6 državnih pa 2 mestni. (Vse bodo više: 4 realne, 4 nerealne.) Ali pri teh razmerah naša z davki toliko dolgo preobložena dežela ni jako prepohlevna, če zahteva od c. k. vlade, do jej v Kranji na državne stroške ustanovi realno višo gimnazijo?

V Kranji bi vsa zdržava bila tudi dosti cenejša kakor je na Dunaji. Stavimo si dotične stroške nasproti. Realna viša gimnazija šteje 12 učiteljev pa 1 ravnatelja t. j. 13 profesorjev. (Plačo po novejši postavi od 9. apr. 1870. R. G. Bl. St. 46.)

Na Dunaji:

13 prof. po 1000 gld.	= 13.000 gld.
stanovnina „ 300 „	= 3.600 „
stanovnina ravnateljev	400 „
rav. oprav. doklado	400 „
skup: 17.400 gld.	

V Kranji:

13 prof. po 800 gld.	= 10.400 gld.
stanovanje	—
ravnatelj	150? „
„ „ opr. doklada	300 „
skup: 10.850 gld.	

Na obe strani bi morali še prišteti upravni načezek (pavšale), plačo za slugo, stroški za vzdrževanje hiše in za kurjavo. Vsakakor bi ti stroški na Dunaji za polovico več znašali kakor v Kranji. Ali je priobčene številke še z besedami treba pojasnjevati?

Gorenjci morajo imeti v Kranji na državne stroške napravljeno realno višo gimnazijo! (Dalje prih.)

Dopisi.

Iz Ipave 15. avgusta. (Tabor.) [Izv. dop.] Na včeraj preložen tabor je dovršen. Kar se tiče števila taborcev, prekosi ga samo Vižmarski, gledé navdušenosti in samosvesti pa ni edon dosedanjih taborov, kar sem jih jaz vdeležil se. Dasiravno tudi včeraj vreme ni bilo najugodnejše, sešlo se je vendar 12000 taborcev, med njimi pa Sokolov ljubljanskih, planinskih, postojnskih, ipavskih in tržaških vkup okolo 120 mož. Zanimiv in lep je bil dohod v okusno okinčani trg, presrčen je bil pozdrav in radost splošna kakor le med brati mogoče. Staroslovensko gostoljubnost pokazal je g. dekan Grabrijan ki je odprl 80 gostom krčmo, kjer se je dobilo vse — zastonj.

Ob odločenem času vihralo je 28 zastav*) na taborišči, in zbralo se je najmanj 15000 ljudi. Ker pa na taborišči ni bilo krčme je šlo kmalu nekoliko žejnih duš v trg žejo gasit in ostalo je najmanj 12000 tabor-

*) Našteli bi vse vasi in kraje zastopane na taboru, pa zadnjič so nas čemerne Novice preveč okregale, češ da smo 3 reci: tri kraje zamolčali, iz katerih se bili zastopniki na taboru. Ker se tega smrtnega greha bojimo, prepuščamo da one to nalogo dovrše in jih zagotovimo, da gremo na božjo pot na sv. Lušarje, ako nobenega kraja ne izpuste.

cev. Govori so bili izvrstni, a prostor lista ne pripušča da bi vse omenjal. Kot novo moč za taborske govore smo spoznali g. Zele a senožeskega župana. Čestitamo mu, in želimo ga še kje slišati. Zvonec pa je nosil da govorimo z Novicami, ta dan g. Noll — in si pridobil s svojim govorom à la Zarnik občno simpatijo. Pardon, kmalo bi bili pozabili, nekega človeka, ki sliši na imé Otto Kullnigg — samo on se je jezilo nad g. Nolltom in družih govorih, govorilo o zaporu in enacih rečeh.

Drugi govorniki so bili gg. Kosta, Razlag, Grabrijan in Rihard Dolenec, zadnji najmlajša pa izvrstna moč. Govori so bili vsi tehtni, enoglasno sprejeti — nasveti kar je pri tako narodnem občinstvu, kakoršno je bilo tu samo po sebi razumno. Da imamo časa in prostora, gotovo bi bolj na tanko popisovali ipavski tabor, veliki trud in mujo osnovalnega odbora, ki je tako rekoč dvojni tabor napravil v raji kranjske dežele. Tako pa samo to še pristavimo, da je narod v ipavski dolini in bližnjem Goriškem izvrstno zbučen, da ima skoro vsaka vas krasno zastavo, izurjene pevce, ki pojó najtežje zборе, da nimajo niti nemškutarji niti lahoni nikakoršnega upliva, in da je sploh želeli, da bi bila cela Slovenska taka, kakoršna je ipavska dolina — potem se nam ni bati ne pruske „Pickelhaube“ (?) in ne njenih častiteljev ljubljanskih nemčurjev. — Srčna hvala in rodoljubni pozdrav vsem taborcem s prošnjo, da naj ne zamerijo, če smo napravili prekratek popis. Zgodilo se je pa to zbog tega, ker smo preverjeni, da ima najboljši popis vsak taborec v srcu.

Iz Istre. [Izv. dop.] (O učiteljsstvu.) Zelo potreben je učiteljski stan za državo in vse človeštvo; po učiteljih se izrejšajo prihodnji državljani, po učiteljih se širi omika in napredek med narodi. Učitelji so, katerim se izroča najdražje, kar imajo starši; učitelji so prvi, ki obdelujejo gručastvo drevce, ki narod pozneje dviga na slavo velikanov.

Geslo sedanjega časa je in mora biti: „naprej“! Da tudi učitelj ne sme zaostati, se ve; kjer ni napredka, tam je rakova pot; stanja pa ga ni v naravi. — Kam pa, kam hoče priti učitelj z 200—250 gld. letne plače! Ali si li more od teh dohodkov li količkaj odtrgati, da bi si omislil hrane za svojo dušo v no omiko? Stiskati in stiskati mora med letom in srečen je, da ni konec leta v ktori knigi njegovo ime. — Ako pa ima še več drugih zob, pa Bog pomagaj! Kakšno mora li biti spoštovanje do učitelja, ako vsak vidi revščino in pomanjkanje v njem! Vsi drugi stanovi so bolj vredeni, in skrbelo se je za njih materialno stanje, le na učiteljski stan se nihče ni ogledal. Zakaj se mu ne odloči tudi v materialnem obziru vredno mesto med drugimi javnimi stanovi?

Dokler se v tem obziru učiteljski stan ne zboljša, bo želja po omikanih in dobrih učiteljih le prazna. Ako se hoče narod na višjo stopinjo izobraženosti dvigniti, morajo učitelji biti sami izobraženi. Naj bo pa tudi učitelj izobražen in sposoben za svoj stan, naj ima vse vednosti, ktere se od dobrega učitelja tirjati smejo, ali bode morda z veseljem toliko storil, kolikor bi lahko, če vidi, da se mu ne plačuje njegov trud? Gotovo! rekel bi kdo: „dobrega učitelja čaka onkraj boljše plačilo.“ To je vse lepo in dobro, pa učitelji niso duhovi, — njih oseba tudi tirja svoje pravice. Saj tudi učitelji tirjamo le toliko, kolikor je v človeški družbi za živeti potrebno.

Dobro vemo, da naš preobloženi kmet ne more več nositi, pa tega nismo mi krivi. Za to tudi ne more samo naš stan trpeti, da bi bil ravno zadnji tam kjer se delavce po zasluženju plačuje. Kar pa še ta stan greni in revščino povišuje, je, da se mu krvavo zaslužena trohica ne da, — kader jo pričakujejo. Dobro ve vsak, da slabo plačani učitelj nima zakladov doma v omari, kjer mu še za sproti pomankuje.

Kaj pa mu je početi, ako svojega plačila ne dobi o pravem času, ali morda pri gosposki tožiti, in zraven mesece in leta čakati? Ali hoče ta čas po hišah beračiti; ali v dolgove zabresti, da bodo z prstom za njim kazali? O ti zlata doba preteklega veka, ki za učitelje narodov nisi imela boljšega zavetja! V poznih časih bodo prebirali liste tvoje povestnice ter strmeli nad

tvoje nepravilnostjo, sktero si plačevala trud svojih izobraževalcev!

Da so na papirji učiteljske plače zboljšane je res, pa kdo bo plačeval? Da bi se izplačevalo ko uradnikom, in šolski denar pri davkih v c. kr. denarnice tirjal, in učiteljem v mesečnih obrokih se plačevalo, ne pa da bi učitelj po soldih svojo plačo pobiral, kakor občinski črednik.

Učitelj na tak in enak način tudi spoštovanja in veljave pridobiti ne more, kjer ljudje mislijo in lahko zvrčajo pregovor ki pravi: „vsak delavec je vreden svojga plačila.“ Torej učitelj je nepotreben stan, zato ga tudi tako slabo plačujejo. Dokler se bodo taki glasi in prežalostni za sedajno dobo odmevali, — slabi nasledki; drevo ki tako boleha, ne pričakuje veliko in dobrega sadu on njega. — Bog daj da bi padle te moje besede na rodovitno polje naše šolske gosposke, in obrodile zaželeni sad za uboge učitelje.

F. Bevk, učitelj.

Iz Gradca 21. avgusta. [Izv. dop.] Nedavno je bil tukaj vojni senator črnogorski g. Plamenac, ki je bil šel na Dunaj strelnega smodnika kupovat. To vam je prava uljudna slovanska duša. Marsikaj zanimivega mi je pravil. Ker se je za ustaje Bokeljev vzela vklada smodnika, ki je bila na potu iz Beča v Črnogoro, se je bil g. Plamenac sam potrudil v Beč preskrbet svojim sokolom potrebnega streliva. Zdaj stoji okolo 20.000 Črnogorcev oboroženih s Krnkiniimi iglenicami oboroženih s temnim obrazom svojim večnim vragom Turkom nasproti. Ako še ne bode hitro konec prusko-francoske vojske se zamore vneti plamen na vstoku. Srbska lista „Zastava“ in „Narod“, organi Militeča in dr. Polita kličeja vse istočne Slované, posebno srbsko knježevino, na boj za osvobodjenje krščanskih narodov od turškega jarma. Zdaj ko leži največi prijatelj turštva Napoleon onemogel na tleh, in ko morajo vse druge vlade, najbolj pa angleška in Avstrija na svoji straži stati v obližji morišča, je najlepša priložnost, da se vendar enkrat reši Slovanom na korist istočno pitanje. Rusija je neki obljubila Srbiji, da jej garantira za neutralnost drugih vlad in ponudila jej ruske generale za vojvode; za poslednje pa se je Blaznavac zahvalil. Srbija ima ravno zdaj pri vajah 80.000 vojakov na nogah in jih po uveravanji nekega oficirja zamore na noge postaviti do 130.000. Za celo armado ima iglenic odveč in orožja od toliko, da zamore oborožati ogromno število Bulgarov in Bosnjakov, kateri bi se vzdignili. Kakor pripovedujejo najnovejše vesti, ima Turčija ob srbskeji meji nastavljenih do 100.000 vojakov in najnovejši brzoviz iz Carigrada pravi, da je poklical sultan tudi vojake iz Egipta v Evropo.

Tako si stoji nasproti junaško se vzdigajoče Jugoslovanstvo in moralna in osebna gnjiloba barbaričnega turštva. Enkrat mora priti do krvavega boja, v katerem se bode maščevalo vse trpljenje Slovanov od bitke na Kosovem polji do denašnjega dne. Morda se to zgodi prej ko mislimo. Pretečeni teden je pisal knez Nikola nekemu prijatelju v Novi sad: Kmalu se bode zgodilo nekaj, nad čemer se bode obradovalo celo Srbstvo. Da bi bilo to v korist Slovanstvu daj Bog in sreča junaška!

Delavci so ustavili svoje demonstracije, ker jim vojaki od polka Deutschmeister niso hoteli dajati pardona, na kar so se zanašali. Kader je bila vihra najhujša so klicali delavci: ihr seid ja unsere Brüder, werdet ihr auch gegen uns sein? Vojaki pa so šturmalili.

Politični razgled.

Po veliki bitvi med Francozi in Prusi, ki je bila 16. avgusta, in o kateri smo zadnjič poročali, da si oboje stranki zmago pripisujeta, bila je 18. pri Gravelotte še večja in bolj krvava. Francozi pod poveljnikom Bazaine, ki so baje hoteli iz trdnjave Metz, v notranjo deželo proti Verdun-u in potem proti Parizu pomekniti in zediniti se z drugo svojo vojsko v Chalons-u, so bili od Prusov po krvavem boji, ki je devet ur trpel, premagani in v Metz nazaj potisnjeni. Mrtvih

je Francozov 16. in 18. t. m. do 15.000, z ranjenimi in vjetimi skupaj za boj neporabnih 50.000. Prusi imajo mrtvih in ranjenih 40.000. Če se premisli, da je bilo Prusov vsaj trikrat več v boji, nego Francozov mora se reči, da so se Francozje častno in hrabro držali. Strašna pa je številka 90.000, ki so padli na obeh straneh! Najbrž je pa izguba na pruski strani še večja, kajti za toliko se udade Prusi sami. 18. avg. je padlo samo pruskih oficirjev čez 100. — Okolo Metza je za gotovo še pričakovati hudih bojev. Bazaine tam s svojo armado odrezan ne more ostati dolgo, ker mu bode manjkalo živeža za vojsko in konje. Skušati bo moral prebiti sovražno kolo, ki ga obdaja. — Prusi potegujejo čedalje večja krdela novih vojakov iz Nemčije na Francosko. — Iz Pariza dozda ni gotovih poročil. Minister Palikao zatrjuje, da Prusi pri Metzu proti Bazainu niso na dobičku. Do 26. avg. obeta, da bode razen vojske 80.000 mož mobilne garde na obkopi Pariza ter da bode nastavljeno tam 1600 kanonov za brambo proti Prusom, ako bi Pariz oblegali. Neodvisni časniki srdito pišejo proti Napoleonu, ki je narod v tako nesrečo pehnil. Novo narodno posojilo za 750 milijonov frankov je potrjeno in se je nabiranje (podpisovanje) začelo. Pariz se bode branil in morda ubranil, ako ne bode manjkalo — orožja. O Napoleonu, za kterege se zdaj tudi Francozje in njegova vlada sama ne menijo, poroča telegraf čez dolgo spet, da je v Chalons-u in da meni priti v Pariz. Najbrž se bode pomislil, ker tam ga slava in dobrodošlica gotovo ne čaka. (Primeri sicer članek na prvi strani „republika in narodna vojska na Francoskem.“)

Českega naroda zaupni možje: Palacki, Rieger, Sladkovski, Gregor itd. so proglasili volilni oklic na Čehe. V tem oklici pravijo, da se hočejo trdno držati deklaracije in dozdanje svoje politike. „Mi bomo prijatelji naših prijateljev in nasprotniki naših nasprotnikov“ pravijo Čehi. „Z jasnim premislekom nam je delati in samo to storiti, kar našemu narodu in naši domovini srečnejšo prihodnost zagotavlja. Ako nam država z nedvomnim in nepreklicnim dejanjem zagotovi svoj pošten namen, českemu narodu priznati samostojno življenje in avtonomijo, potem ne bomo odtezali se, podpisati jo kot staro po naših očetih ustanovljeno trdnjavo našega lastnega života. Da bi se naš narod za državo tudi tačas žrtvoval, ako bi mu brezobzirno odrekala pravico do samostojnega obstanka, to od nas tirjati ne more niti sama blagodušnost.“ Potem poziv tiste, ki na nevarne čase kazaje od Čehov zahtevajo naj žrtvujejo deželne interese, odbija rekoč, da se bode kakor po 66. letu po prestani nevarnosti česki narod plačal z zasramovanjem in tlačenjem. Torej zahtevajo Čehi poročstva, izrekajo prepričanje, da se Avstrija more le na federativni podlogi ustanoviti. — Gotovo je, da bodo česki deklaranti slavno zopet voljeni. Ali bodo imeli večino v dež. zboru, to je, kakor znano, odvisno od izborov v velikem posestvu, kjer se upa da utegne narodni stranki prijazna stranka zmagati.

Neutralne države, Rusija, Angleška in Avstrija se „pripravljajo“ mir delati med bojevniki. To pa Prusom, ki krvi niso še siti, ni po godi. Časopis pruskega dvora „Kreuzzeitung“ pravi: „mi smo posel sami opravili in bomo sami račun pisali.“ In pruski vladni list „Staatsanzeiger“ piše: „ako najblaži iz naroda kri prelivajo, imamo tolažbo, da ne bo zastoj. Kralj bo mir storil v Evropi s tem, da se naredi velika edina nemška domovina, zavetje božjega strahu (čujte!) blage nravi in svobode.“

Italija se silno oborožuje. Poslanska zbornica je potrdila posojilo za vojne potrebe z veliko večino glasov. Po najnovejših poročilih namerava Italija v posest vzeti vso papeževu zemljo, samó Rima še ne, ki bi ostalo neutralno mesto.

Izv. telegrami „Sl. Nar.“

Iz Gradca, 22. avgusta.

Volitve so potrjene. Herman in tovariši na-

svetujejo addresso na cesarja. V štirih novih odborih ni voljen noben Slovenec. Kosar in tovariši oglašijo interpelacijo zaradi javne varnosti osebe in imenja. Kranjci in naši bodo volili v državni zbor.

Iz Ljubljane, 22. avgusta.

V današnji seji kranjskega deželnega zbora je sklenena addressa na cesarja. Gavster ovržen,

Murnik poklican v zbor. Konradova volitev puščena „in suspensio“. Prihodnja seja pojutranjem.

Dunajska borsa 22. avgusta.

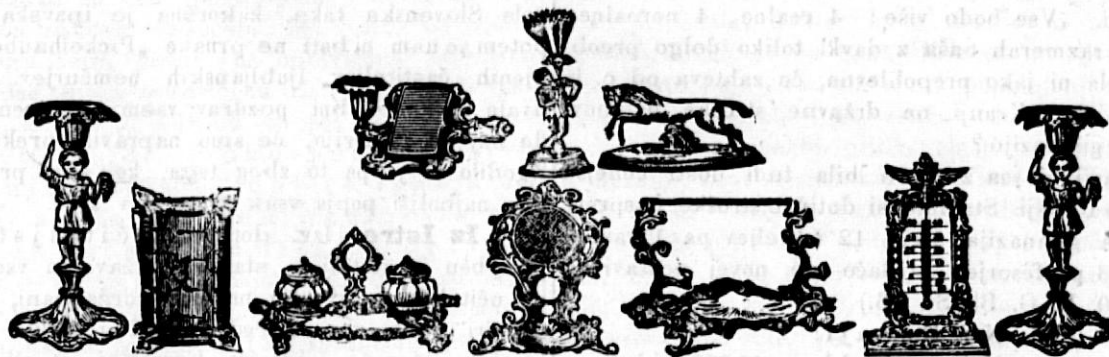
Enotni drž. dolg v bankovcih	56 fl. 25 kr.
Akcije narod. banke	698 „ — „
Kreditne akcije	251 „ — „
London	124 „ 50 „
Srebro	122 „ — „
Napol	9 „ 98 „

Dobro došla!

Narodno-gospodarski duh časa pozdravlja kupčijsko hišo

TRAUGOTT-A FEITEL-A

na Dunaji, verlängerte Kärntnerstrasse 57, Kärntnerring Nr. 2.

Posebno priporočljiva je iz najboljšega masivnega dunajskega bronza izdelana garnitura za pisne mize, vsled risov sestavljena iz 10 kosov, samo za tri f.; francoska garnitura f. 5; s cizeliranimi in pozlačenimi robovi f. 12; posamezni kosi po 20 kr. do f. 1.

Najlepše stvari iz litega bronza: Par miznih svečnikov kr. 80, f. 1.30, 1.80, 2, 2.50, 3; detto dvoročen par f. 3.50, 4. Ročni svečniki 20, 30, 45, 50, 60 kr., detto z netilom 30 kr.; pepelnik v mnogih licih 20, 30, 40, 50 kr. Držaj za ure 30, 55, 65, 80 kr. Držaj za cigare z netilom f. 1, 1.50. — 1 hranilnica 25, 30 kr., detto velika 90 kr., 1 gorkomer za sobe 80 kr., f. 1.20, 160. Teža za pisma v figurah in živalih 35, 50 kr., f. 1. Peresni ročnik 25, 50, 60 kr., f. 1. Tintnik 35, 45, 80, 90 kr. detto velik s peresnim ročnikom f. 1.50, 2.

30 kr. kineško-srebrna žličica, garantirana.
60 kr. kineško-srebrna žlica, garant.
90 kr. kineško-srebrne vilice in nož, angleška klinja.

f. 8. album z muzike, igra 2 igri.
10 kr. lakiran pas.
35 kr. usnat pas, močan.
8 kr. praktična mašina za vtikanje niti.
10 kr. pletna korbica iz srebr. drata.
8 kr. igra otročjih kvart.
20 kr. pakfonasta žlica.
10 kr. pakfonasta žličica.
80 kr. pakfonasta velika žlica za juho.
40 kr. pakfonasta velika žlica za mleko.
40 kr. pakfonast razsipavec za poper.
60 kr. pakfonast razsipavec za sladkor.
f. 1.20 čedna pisna mapa.
f. 1.90 taka z pisnim orodjem.
5 kr. ducent peresnih ročnikov.
10 kr. glavni urni ključ za vsako uro.
60 kr. polna toaletna kaseta, večja f. 1, 1.50.

f. 1.30 šah s kostnimi figurami.
15 kr. rešta sekanih koravd, pravih.
f. 1 lepa zapirljiva šatula za rokavice in šiv, iz palisandra.

15 kr. par manšetnih gumb novozlatih.
30 kr. cela garnitura šmizetnih in manšetnih gumb, novozlatih.
80 kr. pozlačena napestnica, eleg. f. 1, 1.50.

45 kr. pozlačena broša za fotografijo.
90 kr. iz granata broša in uhani.
10 kr. elegantna igla za gosposke zavratnike, najfineje kr. 25, 30.
25 kr. pušpanove vilice in žlica za salato.
10 kr. gosposk zavratnik v barvah.
f. 2.50 punca, ki kriči papa in mama, večja 3 f.
10 kr. 100 pravih angleških šivanjk.
10 kr. karton iglic za pletenje.
40 kr. gosposka veriga novozlata.

30 kr. nežno pozlačen medalijon za fotografije.

5 kr. deklški lovec, velika burka.
5 kr. listnica, večja kr. 8, 10.
30 kr. pozlačen bronsast rob, zlat obrezek: listnica z olovko, elegantna juftovina.

f. 1.20 lipuer-service za 6 oseb.
10 kr. kalendar za na steno.
8 kr. centimeter.
2 kr. knjižica papirja za smodke.
4 kr. strgulja za jezik.
8 kr. pila za nohte, jeklena.
10 kr. verižica za škarje.
35 kr. kleščice za orehe.

8 kr. pošet.
10 kr. škaticla jeklenih peres.
25 kr. ročni svečnik, masivna bronza.
20 kr. nožni bruz iz poroznega oglja.
15 kr. električen brisač za lampe, prav praktičen.

10 kr. fina škarje za šlinganje.
60 kr. čeden ustnjat etui, za šivanje napolnjen.
90 kr. risavno orodje, večje f. 1.20, 1.50, 2.

45 kr. pozlačena šivna blazina privrtljiva.
60 kr. usnjata gosposka torbica, večja kr. 70, 90, f. 1.20.

85 kr. globus za učence s podnožjem.
40 kr. novozlata broša in uhani!!
50 kr. morsko-penasta cev s fotografijo.
5 kr. anglešk ščipavec za cigare.
f. 1. nož, 6 klinj želvedinoplatičen.
50 kr. angleška juftinska mošnjica usnje-podšita.

35 kr. otročja ura z bilom.
50 kr. jako zanimiva družbinska igra večja in zanimivejša kr. 60, 80, f. 1-4.
8 kr. lep karton pečatnega vozka.
f. 1.20 prava morskopenasta pipa z jantarjevo cevjo, turška.
3 kr. kos gliserinskega mjila.

8 kr. mjilo v obliki sadja, vsakojako brezkve, jabelka, kumare itd.

50 kr. mjilo v obliki sadja v elegantnih korbičih, večje sorte 90 f. 1, 1.20.
f. 2. Anglež na samokotu, isto zuro.
20 kr. lepo pisana kositarjeva skudelica, večje po kr. 30, 40, 50.

80 kr. lepo toaletno zrcalo s zapirljivo miznico.

f. 2. isto napolnjeno z mjilom in vonjavo.
8 kr. fino jeklena veriga za ure.
15 kr. fina jeklena verižica.
35 kr. fina verižica z jeklenimi koral-dami.

65 kr. 100 angleških pisemnih papirjev s gumiranimi ovitki.
8 kr. fino zobna pasta.
10 kr. fino zobna krtača.
8 kr. ostrivec za olovke.
10 kr. angleške škarje, večje 18, 20 kr.
3 kr. zapetnik za rokavice.
4 kr. novozlata gumba za bele zavratkinke.

80 kr. žalostinsk kinč.
5 kr. krasen umeten ogenj v sobi, večji 10, 15 kr.
30 kr. čarobna iglena škaticla, z iglami napolnjena.

35 kr. burkast prstan škropnik.
20 kr. fino svilnat gosposk zavratnik, najfineji 30, 40 kr.
25 kr. Wertheimova hranilnica.

4 kr. lepo rezljan okvir za fotografije.
40 kr. fino portemonnaie, z bronsastim robom, še elegantnejši 50, 60, 80 kr.
20 kr. kovana mošnjica za cigaretni tabak z usnjem preoblečena.

30 kr. Netilo z lunto.
20 kr. par otročjih hlačnikov.
30 kr. par za odrasle, najfineji 40, 50 kr.
65 kr. natanko regulirana vremenska ura.

(2)

Proti poštnemu povzetju se hitro pošilja po pošti.

Slawisches Verschickungsgeschäft und Waarenhaus **Traugott Feitel**, in Wien, Kärnterring 2, Kärntnerstrasse 57.